کۆنسێرتی خۆ کوشتن

زمناکۆ بورهان قانع

zimnaco@hotmail.com

به هیچ جۆرێك ئینتیمام بەم ژیانە سەخیفەوە نی یە...

(ئەدامۆف)

بۆ یەکەم جار بوو لەژیانمدا سەردانی وڵاتێکی ئاوها حەزین بکەم، ئەو کۆمارە هەموو بیرکردنەوەی ژیانمی گۆڕی، ئەوێ میرنشینێك بوو لە بێدەنگی، مەملەکەتێك بوو لەحوزن و ئەسەف، بیلادێك بوو لە غەم و غوربەت، نیشتیمانێك بوو لە بێزاری .

بە عیشقی ڕۆژی ئەزەلەوە چووم بۆ بەدەستهێنانی ژیانێکی سەرمەدی کەچی خلودم نەبینی، من بۆ ئەوە چووم کە گوێم لەناڵەی مرۆڤە مەستەکان نەبێت کەچی ئەوێ مەیخانەیەك بوو لە هاوار ...

ئەو ئێوارە غەمبارەی پاییز بەتەنها لەکۆڵانە ڕەنگ پەڕیوەکانی ئەو شارەدا پیاسەم دەکرد، بەسەر شەقامە خواروخێچەکەی ئەو شارەدا دەڕۆیشتم و خۆمم دەبینی بووم بەجاڵجاڵۆکەیەکی ترسناك، بەدرێژایی ئەو شەقامە غەمگینەدا هیچ شتێکم بەدی نەکرد جگە لەپەیکەرێك کە سەری سەرۆکەکەیان بوو بەڵام پڕی بوو لە ڕیقنەی کوکوختییە مەینەتبارەکان، سەرتاپای جەستەم نغرۆ بوو لە بۆنی خوێن، ئاشنا دەبووم بە کووچەی غەمگین و هەمیشە بۆنی خوێنم دەکرد، دەریایەکم بەدی کرد پڕبوو لە کالیبتۆسی زەرد هەڵگەڕاو، ئەو کۆمارە عەریسی تیا نەبوو هەموویان هاوسەری بێزاری بوون، لەو خاکەدا تەنها شەقایق دەڕوا چونکە هەموو چەم و ڕووبارەکانی خنکابوون لە خوێنی مەیوودا، ئاسمانی ئەو مەملەکەتە سەدایەك بوو لە قارەقاڕی قەڵە ڕەشەکان، نیشانەی ڕەشبینی و بەدبەختی لەهەموو کوچەکانیدا بەدی دەکرا خیابانەکانی ئەو میرنشینە لە دڵێکی قەتیس دەچوون، بولبولەکانی ئەوێ بووبوون بە پەڕەسێلکەیەکی دڵتەنگ و بێ سەمفۆنیا .

ناخود ئاگا لەبەر خۆمەوە ورێنەم دەکردو تەعاروفم لەگەڵ گرمەی سەحابێکی خۆڵەمێشی دەکرد، هەندێك جار لوورەی گورگەکان و هەندێك جار وەڕینی سەگە لاتەکان دڵنەواییان ئەدامەوە کە ئەم شارە ئاوەدانە .

پاش ماندووبونێکی بێ ماناو گەڕانێکی بێهودە بەدوای مرۆڤدا، پاش ئەوەی هەستمکرد بینینی مەردوم بۆتە کارێکی مەحاڵ بڕیارم دا لە پەنای دیوارێکی ڕووخاودا کەمێك هەناسە سواری خۆم دەربکەم، لەو ساتەدا کە نوقمی بیر کردنەوەکانم بووم گوێم لە دەنگێکی سەیر بوو، دەنگێك تێکەڵ بوو لەبای پاییزو لوورەی گورگ و وەڕینی سەگ و قریشکەی هەورێکی تەنیا، وردە وردە دەنگەکە زیادی دەکرد تا ئەو ڕادەیەی گوێم لە چەپڵە ڕێزانێك بوو، دەست بەجێ دیوارە ڕووخاوەکەم بەجێهێشت و بەرەو لای دەنگەکە ڕۆیشتم، هەر کوچەی ڕەنگ زەردم دەبڕی و نەدەگەیشتمە جێ، هەر خیابانی زەبوونم تەی دەکردو شوێنی مەبەستم بەدی نەدەکرد، تا ئەو ساتەی گەیشتمە لای کەلاوەیەك، دەبینم حەشامەتێکی زۆر بێمانا لە مرۆڤی پرچ درێژو دان زەردو چڵکن لەپیاوێکی خۆیان ئاسا کۆبوونەتەوەو چەپڵە بارانی دەکەن، حەزم دەکرد لەم کۆمیدیایە تێبگەم، کاتێك پرسیارم دەکرد کەس وەڵامی نەئەدامەوەو هەموویان بە واقی وڕماوەوە لە کابرایان دەڕوانی، خەریك بوو هەراسان دەبووم بۆ زانینی ئەو شتەی شاراوە بوو لای من و ئاشکرا بوو لای ئەوان، تا لەدوایی‌دا چوومە لای پیرێکی کەنەفت و شکستە حاڵ کە لەسەر تەنەکەیەك دانیشتبوو کوللەو سیسرکی برژاوی دەخوارد بەقاپێك خوێنی پشیلەوە پێمگوت ؛ پیرە پیاو مەبەست چییە هەمووتان لێرە خڕبوونەتەوەو شوێنەکانی تری وڵات بووە بە سەحرایەکی ڕووت ؟! ئەو ڕۆژە هەموان لە زمانی یەکدی دەگەیشتین، پیرە پیاو پاش ئەوەی قاپێك لە خوێنی پشیلەی نۆشکرد بێ ئەوەی بەرخورد لەمن بکات گوتی ؛ ئەو پیاوە چڵکنەی لەسەر دیوارە ڕووخاوەکە وەستاوەو بە دەنگێکی ماتەم قسەدەکات سەرۆکی ئەم ئیمارەتەیە بەبۆنەی جەژنی لەدایك بوونیەوە ئەم خیتابەی ئامادەکردووەو بۆ ئێمەی دەخوێنێتەوە لەبەر ئەوە بێدەنگ بە تاوەکو بزانم ئەو کابرا خانەدانە چ مژدەیەکی پێیە ؟!

سەرۆکەکەیان گوتار بێژێکی لێزان بوو، کاریگەری لەسەر دەروونی هەموویان دروستکردبوو بەدەنگێکی بەرز دەئاخافت و دەیگوت :

نە ڕۆژو نە مانگ بەتاریکی ئەم ڕۆژگارە ڕەشە ناوێرن، زۆر بە نائومێدییەوە دەڵێم ئێمە لەم ژیانەدا خامۆشبووین و کوژاوینەتەوە ژیان هیچ نییە جگە لە بێهودەییەکی گەورە، باشتر وایە لە بیابانێکی چۆڵدا خۆمان بکوژین و لاشەکەمان دەرخواردی قەلەڕەشێکی برسی بدەین، پێویستە لە هەموو کەسێك هەڵبێین و لەگەڵ کەسدا قسە نەکەین، شێت ئاسا هەموو کەسێك بەدوژمنی خۆمان دابنێین و شیرازەی کۆمەڵ تێك بدەین و ژیان بە پووچ سەیربکەین چونکە هەمیشە مەرگ وەك دێوەزمەو کابوسێك لەناو جێگەی نووستنەکەماندایە، هەموومان بێزارو ووردو خاشین سەرتاپای جەستەمان خوێنەو دڵمان بە هیچ شتێك خۆش نییە، ئێمە بەڵێنمان داوە هەرگیز بە ژیان نەڵێین جوان چونکە ئەو وەك لاشەیەکی بێ نرخ لێمان دەڕوانێت و قەشمەری بەهەمووان دەکات، ئێمە لەنێو گێژاوێکداین هەموو جوانییەك وەك خورافاتێکی بێ بەها خۆی نمایشدەکات، ئازار دەچێژین و لەکەناری ژیاندا هەوەسمان لەخۆخنکاندنە، جەستەمان لە قاڵب دراوەو نازانین بۆکوێ دەچین، تەنیاو نائومێدین و خۆمان بە کارێکی پووچەوە سەرقاڵ کردووە کەئەویش

ژیانە، نەیادەوەریمان هەیەو نەئایندە، هەمیشە لەپەلەقاژەیەکی سەخیف داین، پێویستە گۆشەگیری هەڵبژێرین و خۆمان پیشانی کەس نەدەین، جگە لە تاریکی تەماشای هیچی دی نەکەین و خۆمان نغرۆ بکەین لەبێهۆشی داو باوەڕمان بەفریادڕەس نەبێت، دەبێت بزانین شتەکان هەمووی خەیاڵێکی قۆڕن، ژن هێنان، منالبوون، خۆشەویستی، چوونە نێو پەرستگاکان، سواربوونی ماشێن، گوێگرتن لەدەنگی کەڵەشێر ...... هتد باشتر وایە سەرمان بکێشین بە شۆستەی شەقامێکی چۆڵدا کەتەنها سەگێکی گەڕی تێدا بێت و بەجەستەی هەلا هەلای خۆمان ئەو سەگە گەڕە تێر بکەین یان لە شێتخانەیەکدا خۆمان گیربکەین و دەرەوە نەبینین تا ئەو کاتەی هەمووومان دەبین بەشێت یاخود ببین بە خۆراکێکی نابووت بۆ گورگێکی دڕو هار .

سەرۆکەکە تا ئێرە بەدەنگی بەرز ئەم گوتارەی خوێندەوەو قورگی وشك بوو بۆ ئەوەی بەردەوام بێت ئاگام لێبوو ئەویش پەرداخێك لە خوێنی پشیلەی نۆشی و گوتی :

دەبێت هەمووان گوێمان لەخیزەی هەناسەی یەکتربێت لە سەرە مەرگداو خۆمان ئیفلیج و خامۆش بکەین و لە فەرامۆشی بوون و ڕق و کینەدا بمرین، هەرگیز عەشق تاقی نەکەینەوە و قەناعەتمان بە هیچ نەبێت، لەدڵەڕاوکێیەکی بەردەوامدا بین و لەسێبەری خۆمان هەڵبێین چونکە زیندەگی فێڵێکی گەورەیە لەمردن و پێکەنینی ساختەیە بەرامبەر بە هەستێکی یەقین، مرۆڤ بۆ ئازار چەشتن لەنەبوونەوە دێتەبوون لەبەر ئەوە پێویستە لەسەرمان کەقومارخانەی ژیان پڕ بکەین لە دۆڕاوی دلڕەق..

سەرۆکەکە هێشتا خیتابەکەی تەواو نەکردبوو خەڵکەکە هاواریان لێ بەرز بۆوە و هەموو بەیەك دەنگ دەیانگوت : پێویستە چی دی درێژە بە ژیان نەدەین تاوەکو ئازار نەچێژین !! لەو دەنگە جەماعیە زیاتر گوێم لە هیچی تر نەبوو، پاش ماوەیەکی کەم خەڵکەکە هەموویان خۆیان کوشت هەریەکەی بە جۆرێك، شار بەتەواوی ڕەنگی خوێنی پۆشی، خیابانەکان بۆنی لاشەی مردوویان لێ دەهات، ئاسمان پڕی بوو لە سەحابی سوور لوورەی گورگەکان زیادی کرد، قەلەڕەشەکان بەقاڕەقاڕ ئاوازێکی نابووتیان دەژەند، کرمە برسییەکان هێندە مردوویان خواردبوو لەماوەیەکی کەمدا بوون بە مار و زەڕنەقووتەکان بوون بە عەنقا، نەمدەزانی چی بکەم ڕەنگم تێکچوو بوو، زەرد هەلگەڕام، سوور هەلگەڕام، مۆر هەلگەڕام، پاشان پرتەقاڵی هەلگەڕام دەتوانم بڵێم پەمەیی هەلگەڕام، قاوەیی هەلگەڕام، بنەوشەیی هەلگەڕام و درۆم نەکردبێت شین هەلگەڕام.

حەزم دەکرد بەشداری بکەم لەو ئاهەنگە خۆشەدا، بۆ ئەوەی ئەو کەرنەڤالی خوێنە جوا نترو زێبا تر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو سەمفۆنیا خەمناکە شیرینتر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو کۆنسێرتی خۆکوشتنە ڕازاوە تر بکەم دەستبەجێ لەوێدا خۆم کوشت و کرم تێیدام.